

Hjälpmedel – Utomlänspatienter - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Hjälpmedel – Utomlänspatienter - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg	Dokumentkategori: Rutin	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Hälso- och sjukvårdsdirektör	Dokumentansvarig: Samordnare Hjälpmedel	Beslutsinstans: Hälso- och sjukvårdsdirektör
Diarienummer:		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m. ovan

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	2
2.	Innehåll	2
2.1.	Riksavtal för utomlänsvård	2
2.1.1.	Patientfall med kommentarer och praktisk information	3
2.2.	Flytt till annat län	3
2.2.1.	Region Gävleborgs hantering och kommentarer	3
2.3.	Förskrivning av hjälpmedel till asylsökande och personer utan nödvändiga tillstånd.	4
2.3.1.	Region Gävleborgs hantering och kommentarer	4
2.4.	Personer med skyddade personuppgifter	5
2.5.	Patientavgifter	5
3.	Kommunikation och implementering	5
4.	Medverkande och granskare	5
5.	Referenser	5

1. Syfte och omfattning

Rutinen beskriver hantering och kostnadsansvar avseende hjälpmedel för personer, folkbokförda i Gävleborg som är listade på hälsocentral utanför Gävleborg samt personer som av annat skäl är i behov av hjälpmedel vid besök i annat län/region.

Rutinen beskriver även hantering för personer som är listade i vårt län men folkbokförda i annat län.

Rutinen innehåller också en kort del om hjälpmedel till asylsökande och personer utan nödvändiga tillstånd.

2. Innehåll

2.1. Riksavtal för utomlänsvård

[Riksavtalet för utomlänsvård](#) har bestämmelser om vad som gäller när en person får vård utanför sin hemregion. Avtalet omfattar vård efter remiss från hemregionen, akut- och förlossningsvård, övrig utomlänsvård i de fall patienten själv väljer sådan vård, medicinsk service, hjälpmedel samt transporter och resor. Avtalet reviderades nyligen och den senaste versionen är giltig fr.om 1 september 2025

Nedan är utklippt ur avtalet rörande hjälpmedel:

”6 Hjälpmedel

Detta kapitel reglerar hur behov av hjälpmedel ska tillgodoses för personer med funktionsnedsättning vid besök i andra regioner, samt hur hjälpmedel ska hanteras i samband med vård i annan region.

6.1 En patients hemregion ersätter den vårdregion som förskriver enligt sitt regelverk hjälpmedel som, per förskrivningstillfälle, understiger en kostnad på 0,10 av prisbasbeloppet¹. Det behövs inget samråd och beslut av hemregionen.

6.2 Vid förskrivning av hjälpmedel som överstiger beloppet i 6.1 ska vårdregionen samråda med hemregionen, som i sin tur ska besluta om förskrivning kan ske och därefter ersätta vårdregionen.”

En svårighet med denna skrivning handlar om att hjälpmedel i normalfallet hyrs ut från hjälpmedelsverksamheter till de förskrivande enheterna (inte köps), vilket gör att kostnader över tid är svåra att bedöma.

För att kunna ha något att utgå från används därför hjälpmedlets försäljningspris, som är tillgängligt i Visma Websesam för förskrivare.

2.1.1. Patientfall med kommentarer och praktisk information

Exempel på patientfall och tolkning med praktisk hantering utifrån riksavtalet finns i bilaga 1, sist i dokumentet

2.2. Flytt till annat län

Hjälpmedelschefnätverket är ett av SKR:s nationella nätverk som tillkommit efter beslut av hälso- och sjukvårdsdirektörernas och socialchefernas nätverk.

Av nätverket har ”rutin för övertagande och fakturering av hjälpmedel som medtas vid flytt in/ut ur länet oavsett huvudman” tagits fram. Rutinen beskriver hanteringen när en person flyttar permanent till annat län (ändrar folkbokföringsadress). Respektive hjälpmedel inkl tillbehör måste ha ett ekonomiskt värde över 4000 kr för att en ekonomisk uppgörelse ska träffas.

2.2.1. Region Gävleborgs hantering och kommentarer.

- Person, folkbokförd i Gävleborg som har hjälpmedel förskrivna ska vid eventuell flytt kontakta sin förskrivare i hemregionen (Gävleborg) i god tid innan flytt.

¹ För 2026 är prisbasbeloppet 59 200 kr

- Förskrivaren kontaktar Hjälpmedelsverksamheten i mottagande Region för att höra om det är aktuellt att de vill ta över/köpa de hjälpmedel som berörs.
Hjälpmedelsverksamheten i mottagande region kontaktar förskrivare i mottagande region för ställningstagande till om hjälpmedlen är relevanta för den aktuella patienten.
- Om så är fallet säljer Hjälpmedel SAM hjälpmedlen till den mottagande regionens hjälpmedelsverksamhet i enlighet med gällande pris för hjälpmedlet (restvärde)

Då hjälpmedel generellt sett köps in och ägs av Hjälpmedel SAM så väger deras bedömning tungt. Att ta emot hjälpmedel från annan region påverkas bla av om hjälpmedlet finns i sortiment här då detta påverkar tillgång av teknikerkompetens och lager av exv reservdelar.

Specialanpassade hjälpmedel tas generellt sett alltid över då en ny utprovning och förskrivning av dessa hjälpmedel kräver mycket tid och är kostnadskrävande. Utprovade kropps nära ortoser tas alltid över.

För mer praktisk information om arbetsgången se [Övertagande och fakturering av personligt förskrivna hjälpmedel vid flytt oavsett huvudman - Rutin - Hjälpmedel SAM](#)

2.3. Förskrivning av hjälpmedel till asylsökande och personer utan nödvändiga tillstånd.

SKR beskriver i sin handbok "Vård av personer från andra länder" de regler som gäller för regionernas rätt att få ersättning för vård av patienter från EU/EES-länderna och Schweiz, Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland samt konventionspatienter, utlands-svenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

2.3.1. Region Gävleborgs hantering och kommentarer

Förskrivning:

Till personer under 18 år förskrivs hjälpmedel enligt samma regelverk som för folkbokförda i Gävleborg.

Till personer över 18 år förskrivs enbart hjälpmedel för vård och behandling som inte kan anstå.

Kostnadsansvar:

Förskrivande enhet hanterar behovet av hjälpmedel för aktuella patienter via Hjälpmedel SAM, eller för det hjälpmedel som Hjälpmedel Sam inte tillhandahåller, exv hörapparater, från aktuell enhet.

Region Gävleborg får en ersättning av staten för vårdkostnader av aktuella patienter (där hjälpmedel ingår i denna ersättning).

Ekonomiservice ansvarar i dagsläget för att administrera dessa ersättningar och tillse att de betalas ut till aktuella enheter som haft kostnader.

2.4. Personer med skyddade personuppgifter

Vård av personer med skyddad folkbokföring eller med sekretessmarkering bekostas av vårdregionen med undantag för vård efter remiss från hemregionen.

2.5. Patientavgifter

Aktuella patientavgifter relaterade till hjälpmedel finns på 1177.se.

3. Kommunikation och implementering

- Information till verksamhetschefer inom specialistvård Region Gävleborg
- Information via Hälsoval till hälsocentralerna i länet.
- Information till förskrivare via nyhetsbrev.

4. Medverkande och granskare

Dokumentet har tagits fram i samverkan mellan Hälsoval Gävleborg, samordnare/sakkunnig hjälpmedel, samordnare/sakkunnig asylfrågor samt Hjälpmedel SAM.

5. Referenser

[Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer | SKR](#)

[Handbok för hälsoval 2026](#)

[Patientavgifter i Gävleborg - 1177](#)

[Rutin för övertagande och fakturering av personligt förskrivna hjälpmedel vid flytt oavsett huvudman](#)

[Vård av personer från andra länder](#)

Fall	Roller/Ansvar	Hantering	Kommentar
Folkbokförd i Region Gävleborg			
Har ett befintligt hjälpmedel förskrivet och studerar i annan region.	Förskrivande enhet i Gävleborg har fortsatt kostnadsansvar.	Service ges ofta av vårdregionens. Hjälpmedelsverksamhet.	Kostnad för service debiteras mellan hjälpmedelscentralerna.
Listad på Vårdcentral/hälsocentral i annan region.	Förskrivning sker av vårdcentral i vårdregionen. Gävleborg är hemregion och kostnadsansvarig.	Godkännande från hemregionen krävs om pris* > 0,10 PBB. Fakturering sker till Hälsoval: Region Gävleborg Ekonomiservice, referensnummer 30000.	Vårdregionens sortiment/utbud gäller.
Får ett hjälpmedelsbehov vid besök i annan region.	Bedömning och förskrivning sker av förskrivare i vårdregionen. Hemregionen är kostnadsansvarig.	Godkännande krävs om pris > 0,10 PBB. Vårdregionen fakturerar aktuell hälsocentral/enhet patienten är listad på i Gävleborg.	Vårdregionens sortiment/utbud gäller.
Folkbokförd i annan region			
Vistas i Gävleborg, tex på semester/sommarboende eller för planerad vård	Förskrivare i Gävleborg gör bedömning och förskrivning. Hemregionen är kostnadsansvarig.	Godkännande från hemregionen krävs om pris > 0,10 PBB. Hjälpmedel SAM fakturerar hemregionen månadshyrorna	Hjälpmedel SAM äger hjälpmedlet och debiterar hyra. Kostnadsställe i hemregionen krävs för fakturering. Vårdregionens sortiment/utbud gäller.
Listad på hälsocentral (öppen vård) i Gävleborg alt. valt slutenvård här.	Förskrivare i Gävleborg förskriver hjälpmedlet. Hemregionen är betalare.	Godkännande från hemregionen krävs om pris > 0,10 PBB. Hjälpmedel SAM fakturerar hemregionen månadshyrorna.	Hjälpmedel SAM äger hjälpmedlet och debiterar hyra. Kostnadsställe i hemregionen krävs för fakturering. Vårdregionens sortiment/utbud gäller.

Bilaga 1.

*Pris avser inköpspris även om hjälpmedlet sedan hyrs/månad. 1 Prisbasbelopp (PBB) 2026 = 59200 kr